

Julkaisuvapaa 31.5.2017

Ratkes ry:n kannanotto SOTE-uudistukseen

Ratkaisukeskeinen työote on mahdollisuus sosiaali- ja terveydenhuollossa

Ratkaisukeskeisyyttä käytetään psykoterapiassa, erilaisissa hoito- ja kuntoutusmuodoissa sekä henkilöstön kehittämisessä. Sen vaikuttamismahdollisuudet tulee hyödyntää uudessa sote-mallissa.

Suomen hallituksen jo tehdyn linjauksen mukaan tulee etsiä keinoja mielenterveysongelmien ja ennenaikaisen eläköitymisen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Psykoterapialla on tässä merkittävä rooli tutkimusten ja kokemusten perusteella. Tarjoamalla ratkaisukeskeistä psykoterapiaa sekä muita ennaltaehkäiseviä ja varhaisvaiheen palveluja voidaan merkittävästi vaikuttaa työ- ja opiskelukyvyn edistämiseen ja säilyttämiseen sekä ehkäistä pulmien pitkittymistä ja vaikeahoitoisuutta.

Ratkaisukeskeinen psykoterapia soveltuu sekä lyhyt- että pitkäkestoiseen kuntoutukseen

Ratkaisukeskeinen psykoterapia on toimiva, fokusoitu menetelmä lyhyisiin, esimerkiksi 10–20 kerran interventioihin. Lyhytkestoiset psykoterapiat tulee saada perustason hoidon valikoimaan ja sote-keskusten palveluvalikoimaan samalla tavalla kuin fysioterapiat tällä hetkellä ovat.

Ratkaisukeskeiset työtavat soveltuvat mm. käytännönläheisinä sekä myönteisyyttä ja voimavaroja vahvistavina myös vaativan ja vaikeista psyykkisistä ongelmista kärsivän asiakasryhmän kanssa työskentelyyn. Esimerkiksi Kelan kuntoutuspsykoterapiat ovat kestoltaan 1–3 vuotta ja palveluntuottajina on paljon ratkaisukeskeisiä psykoterapeutteja.

Ratkaisukeskeisen psykoterapian tulee kuulua esimerkiksi henkilökohtaisen budjetoinnin palveluihin. Ratkaisukeskeinen terapia on tutkitusti vaikuttava ja kustannustehokas (Helsingin psykoterapiatutkimus, 2010; Wallace, J. Gingerich & Lance, T. Peterson 2013: Effectiveness of Solution-Focused Brief Therapy.).

RATKES – ratkaisu- ja voimavarasuuntautuneiden menetelmien edistämisyhdistys ry

Terapeuttisten suuntausten ja taustakoulutusten monimuotoisuus säilytettävä

Sote-uudistuksessa tulee huomioida aidon valinnanvapauden kannalta jatkossakin sekä kasvatus- ja sosiaali- että terveydenhuollon pohjakoulutuksen omaavien psykoterapeuttien palveluntarjonnan mahdollisuus. Kelan hyväksymä, Valviran laillistama ja nimikesuojattu psykoterapeutti suuntauksesta riippumatta antaa riittävät valmiudet psykoterapian ammatinharjoittamista varten, joten kaikilla Valviran rekisterissä olevilla terapeuteilla tulee olla tasavertaiset oikeudet tarjota palveluita. Psykoterapeutteja ei tule rajata kilpailutusten ulkopuolelle taustakoulutuksen tai terapiasuuntauksen perusteella, sillä heistä on nykyisessäkin tilanteessa maanlaajuisesti pulaa.

Uusia terapiamenetelmiä tulee aktiivisesti kehittää ja ottaa mukaan palveluvalikoimaan. Näin taataan monipuoliset palvelut ja voidaan innovatiivisesti luoda tehokkaita työmallia ja kehittää niitä edelleen kokemuksen myötä.

Pienten yrittäjien toiminta turvattava

Suurin osa Ratkes ry:hyn kuuluvista psykoterapeuteista toimii yksin tai pienissä yrityksissä. Pienten yritysten toimintaedellytykset tulee turvata sote-uudistuksessa, jotta palveluja käyttävillä on aito valinnanvapaus. Ostopalvelut eivät saa joutua pelkkien suurten terveystalvelujen tuottavien ketjujen haltuun kilpailun vääristymisen estämiseksi.

Kelan kuntoutuspsykoterapian kaltainen järjestelmä säilytettävä

Mikäli Kela-rahoitus tulevaisuudessa siirtyy maakunnille, on luotava järjestelmä, joka mahdollistaa nykyisenkaltaisen käytännön yksittäisten ammatinharjoittajien palvelujen ostamisesta. Kelan palveluntuottajarekisterissä olevat psykoterapeutit tulee suoraan siirtää valinnanvapauden kautta valittavien palveluntarjoajien listalle. Osa psykoterapeuteista on Kelan vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen palveluntuottajia. Tämä kuntoutusmuoto henkilöille, joilla on erityistä tukea vaativa sairaus, vamma tai psyykinen häiriö, tulee säilyttää.

Nykyjärjestelmässä kuntoutuspsykoterapian osalta moni asia toimii, ja on tärkeää säilyttää toimivat käytännöt sote-uudistusta tehtäessä siten, että tasa-arvoisuus ja valinnanmahdollisuus palveluja käyttävillä toteutuvat. Ratkaisukeskeinen periaate pätee tässäkin: ”Älä korjaa sitä, mikä on jo hyvää ja toimivaa.”

RATKES – ratkaisu- ja voimavarasuuntautuneiden menetelmien edistämisyhdistys ry

Lisätietoja Ratkes ry:n hallituksen puolesta:

Katja Kiiski
puheenjohtaja
puh. 050 414 2005

Virpi Hongisto
varapuheenjohtaja
puh. 040 535 2857

Kirsi-Marja Iskandar
hallituksen jäsen
puh. 040 727 4281